

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 154. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Péntek, november 29.

Az izgalom órái.

Te'e vagyunk háborus izgalommal. A külső bonyodalmak hatása alatt s főképen Szerbiának hepciás, provokáló viselkedése folytán az nagyközönség már-már szinte e'kerülhetetlennek tartja a mi fegyveres föllépésünket. De ta'an még korai ez az aggodalom: talán még mindig e'kerülhető lesz a háboru.

Meg akarjuk óvni a békét; ehhez nem férhet kétség; de nem rajtunk áll, hogy megóvhasuk. Ez Szerbiának és bitoritóján Oroszország akaratán múlik.

A HOroszország idejénva'onak tartja, hogy Ausztriával és Magyarországgal megmérkőzzék s e céből ellenünk uszítja a szerb hőrcsögöt: akkor a monarchia minden tartózkodása és minden bő'cs óvatossága ellenére is abba a helyzetbe jut, hogy el nem kerülhet a háboru. Az e'ökészületeknek pedig ilyen körülmények között természetesen meg kell történniök, mert e'vegre meglepetésnek nem tehetjük ki magunkat. Lukács László miniszterelnök is egy ma megje'ent nyilatkozatában azt mondja, hogy nyitva kell tartanunk a szemünket s ébren kell örködnünk.

Ta'an még észbekap Oroszország, s leint a szerbeket: akkor elkerülhető könnyen a világ-háboru szerencsét'ensége.

Oroszországnak semmi oka sincs ara, hogy e'lenünk hadakozzék s ezzel a véres borzalmaknak szörnyűségeit borítsa magára, mir'énk és Európának egy nagy részére.

Egy hadjárat m'irtózatos é'dozatokat követel s még egy győze'mes hadjárat is olyan súlyos következményekkel jár, amelyeket kiheverni nagyon nehéz. Vér, köny, gyász és rom'és jár a modern háborunak nyomán; mindezt fe'édzi Oroszország ok né'kül.

Ezért gondo'juk és reméljük, hogy az utolsó pillanban e'harul a fenyegető veszedelem. Amde mi az önéretünket oda nem dobhatjuk sem Szerbiának, sem Oroszországnak, mert az erkö'csi vereségetje'entene, amely e'őbb-utóbb a fegyveres mérkőzés terén is emgoboszu'ná magát. Mi nem támadunk, mi csak védekezünk s he'yt kell állanunk nemzeti javainkért, jövőnkért és biztonságunkért, bármi fölladat e'é állit is bennünket a sors.

Oroszország háborus kedvét egyébként a'ighanem le fogja hűteni Kína mozgalma, aho' az orosz birodalom mozgósítására azzal féltelnek, hogy a katonai kerü'etek kormányzóságai egyre nagyobb erő'lyel sürgetik, hogy Kína-üzenje meg a háboru a c'árnak.

A háborus helyzet körülményein ez sokat változtat s Kína mozgolódásának a hatása alatt Oroszország kénytelen lesz a békés irányt követő nagyhatalmak diplomáciájának az álláspontjára helyezkedni.

A háborus izgalmak között a legszomorúbb Magyarország be'ső politikai helyzete, amidőn nemcsak a határokon tu' történiő események miatt vagyunk teljes bizonytalanságban, de léptenyomon fenyeget bennünket ez a fé'ig-meddig parlamenten kívüli állapot, amidőn a kormány tesz, működik, a né'kül, hogy tudnók, hogy he'yesen, az ország érdekében cselekszik-e — ané'kül, hogy a parlament ellenőrzést az arra hivatott ellenzék te'jesíthetné. Pedig a küpc'itiki súlyos helyzet nagy e'határozás elé állit hat bennünket, Érdekekért, amelyeknek legalább is magyar jö'legük és kétségt'e'en reális tartalmuk, ma még nincsenek e'öttünk dokumentálva, háboruba vihetnek bennünket, megfosztva cs'adokot kenyérkeresőjüktő', szü'öket gyámolítóktő', gyermekeket eltartóktő'.

Végső szükség esetén, igaz ny nemzeti érdekek veszé'lyben forgásakor szoktak az ultima rációhoz fordulni még a civilizált államok is, hogy i'yen vékszükség fennforog-e, vagy elő fog-e állani, annak megít'ését és elbírá'sát megnyugvá'ssa nem bizhatjuk a kormányra, amelynek most már hasznathatat'an feladata a be'ső békét megteremteni.

Az ellenzék teljes tudatában van, hogy a maga részérő' is kötelessége elmenni a végső határig, hogy a be'ső béke helyreálljon és könnyen bekövetkezhető komo'y veszedelmekkel szemben a magyar parlament abban a helyzetben egyen, hogy feladatait teljesíthesse. Ha a kormány megteszi a komo'y kezdeményező lépéseket, az ellenzék vezetőségén nem fog mu'ni, hogy végre-va'ahára tűnjék a fegyveres erő a parlament tájékeről.

Modern és a legjobb
VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Társadalmi bajok.

A közönyösség a legnagyobb és legnehezebben gyógyítható betegség. Ha egy ország közvé'eményére nehezedik ez a sorvasztó kór, ezt kiirtani csak nagy események, nagy változások tudják. A kicsinyes apró'ekosság megö'ljö minden fejlődésnek, minden előrehajadásnak. Ha Magyarország e'maradottságát összemérjük a Nyugat pezsgő társadalmi és gazdasági életével, — lehetetlen a e'gfelületesebb rátekinté'sel is meg nem á'ni, hogy a vajamikor agyonmagasztalt, csöndes nyugalom, a kevé'ssel be'érő, igénytelen magyar temperamentum az, amely megakaszt minden e'őret'ést; — minden kulturális és anyagi fejlődést.

Akármi'yenkevé's, csak biztos legyen: ez a magyar kisop'gár jelszava és meghuzódik kis hivatásában és nem vágyódik semmi nagyra, semmi ujra. Az iapros a munkása háta mögé á' és lesi, hogy hány pillanattig áll, míg pipára gyujt és ezalatt idegen gyárak és iparok termékei kijutnak kezé'ő' a szerszámot, szájából a fa'atot, de ő munkás háta mögöl nem látja a pusztulás okát és ahelyett, hogy újabb produktívabb munkát végezne, sz'ája az új vi'ágot és nyugodtan tönkre megy.

Néhanapján, idegen, vagy tán magyar tőke gyárat akar a'apítani. Ugyse lehet már b'ni a cse'edséggel, munkásokkal, okoskodik a po'gárság, a gyár csak a munkabért növe'né és leszavazza az inditványt, nem ad e'tket a gyárnak, marad minden a régi'ben, dű'edező az iskola, mezit'ábos a paraszt, kis mécses a vi'ágító. Nem történik itt semmi, Kutyaú', de nyugodtan élünk; új eszmék, új vágyak nem bántaánk.

Nagy e'lenté'ő' sarjadtak ki a külföld hatá'mas intézményei, milliárdokat érő és jövede'mező, százezreket foglalkoztató vállalatai, férfias, nagy versenyek vitték e'őre a termelést, a kereskede'met. Nálunk az ö'tözködésben, az egymás 'enézésében és állások kipanamázásában — versengünk.

Megnyugtató'sunkrakita'ituk azt az elmé'tet, hogy a né'pek természete teszi, hogy hogyan é', meyl irányban fejlődik.

Pedig a né'pnek nincs természetük, e'gf'e'jebb sok köztük a hasonvonásu. Az e'ghajlta hatásán kívül a foglalkozása, a gazdasági, termé'si mikéntje szabja meg a természeti, temperamentumát, és em fordítva. Ez ma már régi igazság.

Az iparos, a kereskedő né'p foglalkozásánál fogva é'énk és a közélet iránt érdeklődő. Törődni ke' közzel, mert az ipar annak a szükség'etét látja el, az érzékeny kereskede'mnek saszemekke' kell figyelni a bej- és külföldi eseményeket, mert a e'gkisebb esemény más irányba tere'i üzleti számításait.

Az iapros és kereskedő nemzetek szüksége

Magas, világos **pinceszehelyiség** (souterrain) műhelynek vagy raktárnak Darabos-u. 7. azonnal kiadó.

van a tudásra, az ismeretekre, a kultúrára, tehát meg is teremtheti azt.

A mezőgazdaságot, a magyarfajta régimódi földmívelést nem zavarják a öze'et eseményei, őt az ápr'isi fagy és a májusi eső zavarja csak; o'csó napszámra, igénytelen népre, kevés iskola'ára, sok templomra van szüksége s mert a termelési módja nem kívánja nem követeli, nincs is itt kultúra, nincs itt műveltség, nincs gyors forgalom.

A termelési módján kell hát változtatni s megváltozik a magyar temperamentuma is. par, kereskedelem, gyors forgalom, betérjes ipari mezőgazdaság, kell mind ez teremtenie szép és kulturális közéletet, gazdaságot, amint hogy ez teremtett egybeült mindent.

Uj eszmék, új kultúrák, de ezeket írások, versek és beszédek meg nem teremtik, mert még több fekszenek az ezeket kiváto' erők. Uj gazdasági'et, új termelési módok kellene, ezt pedig új és eddig érvényesü'ni em tudó társadalmi rétegek tudják csak megteremteni, kiknek egyetlen oszta'gyerdekiük parncsojótág kívánja a termelési mód megváltoztatását. Ezek érvényesü'ését kell azoknak elősegíteniük, akik a közéletet irányítják. Akkor elvise'hetőbbekké tesszük társadalmi bajainkat is.

Az első gyűlés az új székházban.

A kamara közgyűlése.

A Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara 1912 évi december hó 5-én, csütörtökön délután fél négy órakor a kamara székházában (Deák- és Verbőczy-utca sarkán) rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki előterjesztések.
2. Jelentés a székházépítés befejezéséről, az építési költségek pénzügyi rendezéséről s előterjesztés az ünnepélyes felavatás iránt.
3. Az új működési keret által maokolt iparfejlesztési, szakoktatási és jutalmazási előterjesztések.
4. Előterjesztés a kamara új ciklusához az alakuló eljárás bevezetése iránt.
5. Az 1913. évi költségvetés jóváhagyásáról.
6. Az Orsz. Közlekedési tanács ujjalakításáról.
7. Az Orsz. vámpolitikai központ megalakulásáról.
8. A törvényhatósági ipartanácsok megalakításáról.

Az álmodó büne.

Amióta Frédéric Andregne visszatért Ázsiából, ahol sokáig tartózkodott, különös gondolatok lakoznak agyvelejében és az ópium, meszt szervenvellyel szí, éppen alkalmas szer e gondolatok fejlesztésére. Almaiból ébredve, dédelgeti azokat, gyönyörködik bennük, elmondja vendégeinek. Duszgazdag ember, családja nincs, gyűlöli a magányt és ebédli terme mindenkor nyugva áll barátai előtt.

Rendesen másra bizza a házigazda szerepét. Ő maga csak ritkán ül az asztalnál. Melékszóban, puha kereten, teli tündövel szivja a kébitó füstöt.

És tegnap este — végtelenül gyönyörteli, isteni ittasságban, szükségét érezte annak, hogy gyónjon. Az ópium kicsalja a titkokat zárt ajkából és Frédéric Andragne elárulta nekünk az ő titkát.

— Ah, — szólt, — ti boldognak gondoltok engem, bizonyára irigylitek boldogságot, anélkül, hogy kutatótok: nincs-e mérgezett ke'erűség az alapján? Ah, ha az ember elmondhatná, ha elmerne mondani valódi életét! Boldogtalan volt az én ifjúságom. Szegény voltam, iszonyuan szegény és ez bizony a leg'orzasz'obb szerencsétlenség, amelyhez viszonyítva mitsem jelentenek az érzésheli szenvedések; ez a legnagyobb csapás, mely előkelő és büszke emberi lényt sújthat.

Nem írom le nektek, minő viszontagságok érték engem et, hogyan tartott aratóst a ahlál

ról 8. Téli háziipari tanfolyamainkról. 9. Mértékitelesítési díjak megváltoztatása. 10. Az Osztrák-Magyar Bank új váltóbiztosítási m.-szigeteti és szatmárnémeti fiókintézeteknél. O. M. B. bankmellékely Hajduböszörményben. 11. Adóügyi tájékoztató szolgálat a kamaránál. 12. Számvevőbizottság jelentése a III. évnegyed pénzügyi és illetékezelési viszonyairól. 13. Jelentés a folyóügyekről.

II. a) Titkári jelentés az ügyforgalomról. b) Jelentés a keresk. kamarák bostoni vilgkongresszusáról.

III. Miniszteri elintézesek a kamara felterjesztéseire, ezek közt a zót tehervonatok rendezéséről.

IV. Allamsegélyes ügyek.

V. Szakoktatás, ösztöndíjak.

VI. Kiszármazási poltikánk sorsa.

VII. Nemzetközi választott bíróságok.

VIII. Keresk. üzletek zárórója.

IX. Betegpótlási pótdó emelése ellen ritakozás.

X. Vasut, posta telefon.

1. A vasuti menetrend megjavítása. 2. Debreczen—Miskolcz közötti közvetlen vasuti összeköttetés. 3. Máv. szállítóhivatal Szolnokon. 4. Debreczeni postapalota kérdéséhez. 5. Postai csomagforgalom hiányai. 6. Postamesterrek gabonabizományosi működése.

XI. Társ kamarák és rokntestületek megkeresései.

XII. Törvényhatósági, városi és községi szabályrendeletek.

XIII. Vésások, vármok, helypénzek.

XIV. Kereskedelmi és ipari jogi vélemények.

XV. Kérelmek kamarai segélyért.

XVI. Indítványok.

A Kereskedelmi és Iparkamara még a következőket teszi közzé:

Ezton is szíves figyelmébe ajánlja az elnökség a kamara t. tagjainak, valamint a saját képviselőinek, hogy a december hó 5-iki közgyűlés már a kamara új székházában (Deák Ferencz- és Verbőczy-utca sarkán) a királyi törvényszék szomszédságában fog lefolyni.

S miután a közgyűlés folyama alatt nem nyílik alkalom a hivatali berendezéseknek a kellő megtekintésére, arra kéri a t. meghívottakat az elnökség, hogy december 5-én, a közgyűlés napján, déli 12 és 1 óra között tiszteljék meg látogatásukkal a kamarát, amikor annak hivatali helyiségeit készséges örömmel fogjuk bemutatni. Végül még arra kéri az elnökség a kamara t. tagjait, hogy a közgyűlés után, esti 8 órakor a Royal éttermében a szokásos közös vacsorán részt venni sziveskedjenek. Debreczen, 1912. november 26-án.

Az elnökség.

A posta karácsonya.

A posta a következő hirdetést bocsátotta ki: A karácsonyi és ujévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe-csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vászon vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyu tárgyakkal pedig erős csomagolópapir használandó. Vaszon- vagy papirburkolattal bíró csomagokat göbnélküli zsineggel többszörösen át kell kötni jó szoroson, a zsineg keresztezési pontjain pedig pecsétviasz és vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kivál ógond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. itjabb, idösb, zvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szölo küldemények címirataiban a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta é s olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címét magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bördarabra vagy erős lemezpapira irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell erősíteni. A papirlapokra írt címetek mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevéét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címirat leesnék, elveszne vagy pedig olvashatatlanná válik, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papirlap alap-

kötöttem — amig egyedül maradtam, az utolsó ki családom nevéet viseli. Elég, ha elmondom, hogy huszonöt éves koromig sok mindenféle mesterségbe kezdtem, de egyikkel sem tudtam megkerenni a kenyeremet, fogatékos műveltségem folytán-e? vagy mert kevés volt bennem az erély? Bizonyos, hogy már-már kétségbeestem.

Mégis vártam, vártam a megváltást; vártam az arany- vagy biborsugarakat, melyek belévilanjanak a mélységbe, hol vergődtem. — Arany vagy bibor... igen; vér, mely aranyjává válik... Nem rettentem vissza e gondolatból, lehetségesnek gondoltam a bünt, mely gazdagit és szabadit... De visszarettentem a tettől. És beérem e sóhajjal: ah, ha mégis megtörténhetne... ha meghalna ő, — ha változatlanul rém szállna a vagyona...

Ő, ez volt a mesebeli bácsi, a kívándorolt dusgazdag bácsi, kiről a tönkrement családokban regélnék, — az, aki elment és eltiúnt és más égöv alatt vagyont gyűjtött...

Nos, az én apámnak valóban volt egy fivére, ki kívándorolt Amerikába, hogy megszökjön egy ifjúkori büne következményei elől. Hosszu ideje volt annak és azóta soha nem hallottuk híret. Noha az első családi katasztrófa idején, rokonaim egyike-másika hitetlen mosolygal sóhajtott: «Ah, legtöbb ideje, hogy Philippe bácsi visszajöjjen és megmentsen.» De serki sem hitte, hogy Philippe bácsi még él és ökép: hogy gazdag. En azonban hittem, szüntelenül erre gondoltam és elképzeltem őt hozzáférhetetlenül és pompában, egy mese-

beli Édenben, rabszolgáktól körülvéve, és határozott mozdulattal előre görögtve Fortunaszerkerét... Igy láttam őt gyermekkoromban, így képzeltem el őt nyomoruságos ifjúságomban: Ő, bár meghalna, bár meggyilkolnák, csakhogy én örököljem a vagyont...

A nélkülözések tönkre tették az egészségemet, súlyos betegség vetett a kórágóra. A kórházba, ahova vittek, érdekes eset számba mentem. Hosszu tartamu catalepsiben feküdtem, egyik napról a másikra várták a végzetes krízist.

Eppen ez idő folyamán éltem a legintenzívebb, életet, a legsajátságosabb, mindenki elől rejtett életet, mely úgy villan át valódi életem szövevényén, mint egy sugárkéve, egy csukott, sűrűn lefüggönyözött ablaku szoba homályán. Hirtelen fölébredtem mély álmomból, vidáman, egészségesen, csak a nyakszirten éreztem még könnyű fájdalommal. Almodtam-e? A tágas szobát, melybe a bambusz-függönyökön át lüdüklő árban tódult a naptény: megalhározhatatlan bódító illat töltötte be. Mesterségesen kellett szellő csökkentette az iszonyu hőséget kötöttem. Mozdulatot tettem: föl akartam ülni. Hüvös puha kezét éreztem homlokomon; idegen nyelven — de amelyet megértettem — dalamos hang sutogta:

— Jobban vagy, Antonio? Már nincs semmi bajod, ugyebár? Előre megmondta az orvos. — Hol vagyok? — kérdeztem, mint valaki, aki mély ájulásból ébred. — Mi nálunk, Batáviában.

jár a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címről felső részen is kiüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címről, mint a szállítólevelen szabatosan és részletesen kell jegyezni. Budapestre és Bécsbe szóló elemiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címról, nemkülönben az ilyen csomagokhoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése fogyasztási adó kivételére szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lenyegesen előmozdítja.

Szerbia

kétségbeesett.

Fontos tárgyalások a királynál. Bulgária támadásra készül.

Abban a honyodalomban, amely a Balkán körüli támadt, mára határozott nyugalom állott be és a helyzet sokat engedett a feszültségekben. A krízis ma nem fenyeget úgy, mint a múlt csütörtök óta minden napon. Bizonyára Oroszország megnyugtató viselkedése involválta ezt, az a békés hangulat, amivel telve van pár nap óta minden orosz politikus nyilatkozata. Az orosz támadás veszedelme tehát ez állítások szerint elmúlt és az egész Európa fölélegzik erre a hírre. Mindenüvé a megnyugodást és a biztonság érzetét hozta meg, csak Szerbiában okozott kavargást, ahol meg vannak döbbenve Oroszország hírtelen változásán. Szerbia elvesztette a lába alól a talajt. Ma nincs mögötte senki és ezért nagyon megingott a létbiztonsága. Ma engedékeny és csöndes Belgrád és mintha az optimizmusban látók minden reménye valóra válna, a Prohászka-ügy is kedvező fordulatot vett. Az az ügy, ami lidércnyomásként ülte meg a monarchiát.

Prohászka él, utban van hazafelé és Edl holnap már Prizrendbe érkeznek; kezd tehát hivandétesen tisztulni a létbiztonság és a kedélyek kezdenek lecsillapodni, amit nagyon előmozdít Anglia határozott állásfoglalása a béke mellett.

Nagyon fontos emellett az a körülmény, hogy a porta békét kötött Görögországgal, — Szalonikét átengedve s ezzel a balkáni gordiusi csomót még szorosabbra húzta a többi ellenfél igényeivel szemben. Az újabbnak mutatkoznak a következményei: Bulgária állítólag hal ortut üzen Görögországnak.

Az eseményekről alábbi jelentéseink számolnak be:

Audiencták a királynál.

Bécsből jelentik, hogy a király ma reggel negyed nyolc órakor kihallgatáson fogadta Ferencz Ferdinánd trónörökösét, félkilenc órakor pedig a vezérkar főnökét, Schemua Balázst fogadta a király. Fél tíz órakor Auflenberg lovag hadügyminiszter volt kihallgatáson, amely tíz óráig tartott. Félüzenegytől félüzenekettől Hazai honvédelmi miniszter, majd Berchtold gróf külügyminiszter volt kihallgatáson a királynál.

A Neue Freie Presse e kihallgatásokkal kapcsolatban mai esti lapjában ezeket írja: A király beszélt mindazon személyiségekkel, akik a krízis kibonyolításában közreműködni hivatva vannak. A trónörökösről tudvalevő, hogy véleménye a hadsereget érintő kérdésekben mérvadó bja felség előtt. A trónörökös egyébként Németországban szerzett benyomásaiól közvetlen berlini útja után jelentést tett a felségnek, de a legutóbbi két nap eseményei kívánatossá tették újabb audienciáját.

A trónörökös berlini útja.

A «Kölnische Zeitung» az osztrák-magyar trónörökös berlini látogatásával kapcsolatban a következőkről értesül. A főherceg meggyőződhetett arról, hogy a német kormány teljesen méltányolja Ausztria-Magyarország súlyos helyzetét és hogy politikai intézkedéseiben erre tekintettel is van. Az a vélemény, hogy Németország Durrazóért nem akarná magát angazsálni, nem felel meg a valóságnak. Több-ről van szó, nem Durazzóról. Egyenesen Ausztria-Magyarország feladata annak megállapítása, mik a létérdekei az osztrák-magyar monarchiának? Különben is egy szerb-osztrák háborúba Németország nem is vonatnék be, csupán csak akkor, ha egy másik nagyhatalom karddal a kezében Szerbia mellé állna, kerülne Németország közbelépése is szóba. Németország akkor egy pillanatig sem habozna.

hogy szövetségese iránt való hűségét bebizonyítsa és a saját és szövetségeseinek érdekeit kellően megvédelmezze.

Szerbia aggódik.

A Deutsche Tageszeitung begradji tudósítója ak külügyminisztériumban a helyzetéről ezt az információt szerezte:

A szerb kormány aggódik, hogy Oroszország a 'egválságosabb időben cserben fogja hagyni Szerbiát, mint tette az annexió krízis idején. Ugy látszik, Albánia autonómiája kicsinát dolog, és ezért Szerbia hajlandó az engedékenységre, amennyiben beéri, ha keskeny föld-sérvot kap az Adriai tengerhez és köte'ezné magát, hogy ott semmiféle katonai készüldést nem fog csinálni.

Arra a kérdésre, hogy mi 'esz Hartvig posz követte', azt felelték, hogy napjai meg vannak számlálva Be'gradban.

Vád a szerbek ellen.

Ber'imből jelentik: Schiemann tanár a kereszties újság hasabjain ezt írja: Rendkívü' elszomorító az a kép, me'y a cenzura által elszomorító az a kép, me'y a cenzura által elnyomott téviratok és a magántudósijókra gyakorolt nyomás ellenére ideérkezett magánjevelekből a szerbek és görögök hadviselésére nézve kitűnik. A szerbek, ugymond a cikk, irtóháborut folytatnak az albánok ellen, akiket a legszívesebben az utó'só szél emberig kiirtatnának.

Békét két a porta Görögországgal.

A Chronice állítólag hűjeesen közli, — hogy Görögország békét kötött Törkországgal és ennek értelmében Szalonikát a görögöké 'esz — viszont a görögök békés 'vonulást biztosítanak a török csapatoknak fegyveresen és ke'lő tiszte't megadásával. Ez a békekötés főfe'tetele, míg a kevésbé fontos békepontokat ezután ogják írásba foglalni.

Bulgária háborút üzent Görögországnak.

A berlini Tagesblattnak azt jelentik Szalonikából, hogy a görögök és bolgárok közt nagyon mé'greható differenciák vannak. A görögök csak forma szerint urai a városnak, a bolgárok ötvenezer emberökke' az igazi urak. A görögök csak azért, hogy a bolgárokat megejőzzék, — a török he'yorségnek kapitulációjára a legiszte'sségesebb fe'tételeket szabták s a bolgárok azt mondják, hogy a görögök ezze' a legnagyobb mértékben 'lojálisok voltak a bolgárok irányában. A bolgár hadseregben mindenki meg van ró'a győződve, hogy Bulgária legközelebb, ta-

Batáviában? ... Batáviában ébredtem? A min most csodálkozom, ez az, hogy akkor el nem csodálkoztam. Az álom hatalmasan meggyőző erővel felülkerekedett a valóságban. Zavarosan emlékeztem arra, hogy valamikor óriási, hideg, ködös városban éltem; és ez az emlék mindjobban elmosódott, mintha ez volna az álom, míg én percről-percre teljesebben beleéitem magam a mostani valóságba. Már nem voltam Frédéric, ki a kórházban haldoklott. — Antonio voltam, kit gyöngéden átkarolt fiatal felesége, Marignita. És amidőn a rövid tropikus alkonyatban — az erkély küszöbéről — lepillantottam az indigókék viz tündöklésére, a rózsaszínű árnyalatokban sugárzó házakra, a fekete hegyekre, melyekre lassan borult az éj bősnyos palástja: természetesnek találtam, hogy itt vagyok és hogy keblemhez szorítom a szerelmes, gyöngyörűszép Marignitát...

Ah, ha leírhatnám nektek életem e csodásan büvös szakát... De nem vagyok poéta és az álomról sak azért beszéltem, hogy elmondjam a bünt. Ime:

Batáviában én a hajdani Frédéric, jelenleg Antonio, nem voltam egyéb, mint gondnoka egy vén nábobnak, ki rut, despotikus, kegyetlen ember volt, kit — bér alázatosságot színeltem — egész szívből gyűlöltem, mióta föfedeztem, hogy Marignitanak udvarol.

Marignita sohasem volt hűtlen. En azonban oly feltékeny voltam, hogy napról-napra fockozódott bosszúvágyam, hogy szívem minden

dchbanása azt sugta, gonoszul, makacsul, rymikusan: Öld meg, öld meg.

Engedelmeskedtem e hangnak. Igen, megölttem az utálatos, a duszgadzog öreget. — Emlékszem, hogy orvul támadtam meg, hátulról és mint fonódtak ujjaim nyaka köré és midőn ujra felébredtem, fehér függönyökön át hideg világosság szűrődött, kíváncsi arcok hajlottak felém és hogy most is azt kérdeztem:

— Hol vagyok? — fülembé sugta valaki:

— Nos, — jobban van?

Szemem kinyitlank: a kórházi környezetre tapadt tekintetem. Hirtelen eszembe ötlött minden szenvedés, melyet Párisban átéltem. De képzetelem előtt lóttam a sugaras tájat, ahová lelkem elzárándokolt és ütemem gyorsított ritmusa zengte: «Megölted, megölted.»

Meggyőgyultam és hónapok multak el. — Párisu táltam. Az a sugárzó vízió mindig körvülvett. Marignita köiem fogta fehér tündöklő karjait és vad örömben dobogott a szívem emlékére a bünnnek, melyet álomban elkövetni mertem.

Ekkor egy napon kezemhez jutott egy leve'l, a Batavián székelő francia konzulátus bélyegével. Felbontottam. Majdnem elájultam. Nagybátyámat, Philippe Andraguetot megyilkolták hat hónap előtt és minthogy gyermeke nem volt, én voltam egyetlen örököse...

Hat hónap előtt... Batáviában... Abban az időben én halálos betegem teküdtem egy párisi kórházban: és betegségem alatt Batavián szerepelt egy másik énem, kinek kezei fojtogat-

tak... Fölsikoltottam — a rémülettől-e vagy az örömtől? Mert most enyém volt a nagy vagygon, mely után áhitoztam — akár bün árán is. Aztán megnyugodtam, megértettem, hogy itt csak sajátos véletlen forog fenn. És néhány nap mulva Batávia felé vitorláztam, hogy felvegyem az örökségemet...

Nos, odaérkezve meggyőződtem arról, hogy nem álmodtam. A városban minden ismeretes volt előttem. És a háztan, mely ezentul az enyém volt, úgy éreztem magam, min t valammi hazajáró lélek: annyira otthonos volt minden. Am nem találtam ott Marignitát. És ez iszonyu csalódás gyanánt sujtott. Tudtam, — hogy boldogság nincs számomra, míg meg nem találok.

Nos, barátaim, most, hogy mindent elmondtam nektek, hagyjatok magama. Mert ime, végre megtaláltam őt.

Jén, amikor hívom, jön, amikor egyedül vagyok — jén, mint egy istennő, kéklő felhőn. Csodásan édes az ő karjai ölelése. Reim borítja sötét haja palástját. Fülembé sug gyengéd, különös szavakat:

— Antonio, gyilkos, őh én imádoztam!

Frédéric Andragne intett, hogy távozzunk. A kerevetre vetette magát, a boy elébe tartotta a hosszú elefántcsontot és illatos, kékes füst töltötte be a szobát — a gomolygó, szürke felhőkön csábos álmok ringatóztak...

R. Sheifer.

HIREK.

'én már három hónap mulva hadat fog üzenni Görögországnak.

Albánia függetlensége.

Durazzóbó' jelentik: Izmail Kemál bég Va'omába utazott, hogy az albán nemzetgyűlést e'őkészítse. Az albán lakosság két pártra osztott s emiatt eddig egyetlen képviselőt sem választott meg. A lakosság ortodox része elneve van Albánia függetlenségének.

Szerb kém Magyarországon.

A nagybecskereki rendőrség tudva'evőleg — kémkedés és izgatás gyanúja miatt 'tartóztatott egy Zsifkovics Péter dr nevű be'grádi vegyészdokort. Egy utóbbi nagybecskereki je'entés szerint most már kiderült, hogy a gyanús idegen álnevet mondott be a rendőrség e'ött. Az elfogott ember neve Ardanov Pera és nem vegyészdoktor, hanem vezérkari tiszt, akit kémkedés gyanúja miatt már a hadügyminisztérium is körözött. A kém e'mondotta, hogy három társa is volt, akik azonban Pancsován át visszaszöktek Szerbiába.

Ardanov Perét erős csendőrfedezet me'lett szállították ki a nagybecskereki állomásra, hogy a temesvári hadtestparancsnokságra kísérjék. A kém a vasuti pénztárná' a saját költségére egy másodosztá'yú jegyet váltott Temesvárig és a csendőrökkel felszállt a szakaszba. Ardanov valomá'ának részleteiről a hatóság megtagadott minden további fe'világosítást.

Prohászka távirata anyjához.

Brünnbó' jelentik: Prohászka konzul anyja, aki november 8-ika óta fia sorsáró' semmi értesítést sem nyert, ma délelőtt táviratot kapott fiától Uszkóbból, amelyen tegnapj kelet volt. A távirat így szó' : Szerencsésen Uszkóba érkeztem. Udvöz'ettej Uszkó.

Oroszország és Szerbia.

Bécsből jelentik: A Süds'avische Korrespondenz be'grádi távirata szerint Belgrádban — nem maradtak hatás nélkü' azon pétervári je'entések, amelyek az orosz kormány békés megatartásá'ó' szólnak. A szerb kormány fel fogása ugyan nem változott meg és nincsen semmi je amely amellett szólana, hogy Pasic minisztere'nök hajlandó volna álláspontjától eltérni, mégis megállapítható, hogy a szerb kormány körében az orosz politikának határozott békés iránya bizonyos csatódást kért. Anná' nagyobb a csatódás, mert még vasárnap az a pétervári je'entés volt Belgrádban terjedve, hogy Szaszanoff külügyminiszter a szerb követéseket mellett nyilatkozott. Ugy látszik, hogy Hartvig be'grádi orosz követ a szerb kormányk o'yan ígéretet tett, amelyek a hivatalos orosz körök intencióinak nem felelnek meg és amelyek Pasic minisztere'nököt arra indították, hogy személyesen angazsálja magát — Szerbia követe'eseiért, még epdig oly mértékben, hogy most már ezen az uton a'ig fordulhatna vissza, mert különben' a kormány helyzete tarthatat' anná' válnék.

Szerbia mozgósít.

Belgrádból je'entik: A hetedik be'grádi hadkiegészítő aprancsnokság rendé'tére a katonai szolgá'atra eddig be nem hívott tartalékos tisztek és katonai hivatalnokok fe'szólítást kaptak, hogy huszonnégy órán belül je'entkezzenek a parancsnokságná'.

Szerb-görög ölekezés.

Az athéni távirati iroda je'entik: Konstantin trónörökös a vezérkar kísé'tében Monasztiba ment, hogy a szerb trónörökösöt meg'atogassa és megszi'árdítsa a testvéri viszonyt a görög és szerb hadsereg között. A két herceg találkozására igen szívé'yos volt. A két hadsereg tisztjei benső barátságba kerü'tek egymással. Monasztir vérosa Konstantin trónörökösét nagyszé'u fogadtatásban részesítette, amelyben a török, bolgár és zsidó hitközség e'ökölöségei is résztvettek. A város görög és szerb nemzeti zászlókkal volt feldis'tve. Az ortodox székesegyházban istentiszte'tet volt. — Konstantin trónörökös Forinába tért vissz.

— A debreczeni ügyvédjelöltek november hó 30-án, szombaton este 6 órakor az ügyvédi kamara (József kir. herceg-utca 8. sz.) közgyűlési termében értekezletre gyűlnek össze a z ügyvédjelölti kar érdekeit érintő kérdések megbeszélése végett, melyre az érdekelteket ezuton is meghívják a rendezők.

— Mít nem szabad elfoglatni. A hivatalos a pegyik utóbbi száma közli a miniszteri utasítást a közadók kezeléséről szóló 1909. évi XL. törvénycikkeknek, va'amint az 1912. évi LIII. törvényi kkezt kiegészítő és módosító rende'kezéseinek végrehajtása tárgyában. Az utasításnak egyik fontos rész'te s bizonyára a közönséget is leginkább érdekel, az a sok és szétágazó rendelkezés, amely felsorolja azokat a dolgokat és tárgyakat, amelyek a végrehajtás alól ki vannak véve. Ugy nem fogalhatók je még a végrehajtást szenvedőnek be'egyezésével sem az istentiszte'tre és házi ajátosságra közvetlenül szánt tárgyak, a vallási erek'yek, és család' arképek, a rende'jek, érdemé'zsek, és egyéb díz'jek, a pecsétnyomók, bélyegzők, irományok, üz'eti könyvek. Nem fogalhatók le továbbé az egyenruha, a hatósági és katonai személyze'tefegyvere, fe'szerelése; a tudományos vagy művészi hatá'sörbken működő személyeknek hivatásuk gya kor'ásában szükséges könyvei, iratai, mintái, műszerei, a gyógyszerár berendezés, a köz- és magánkórházak fe'szerelése, iskolakönyvek, taneszközök, iapri munka folytatá'shoz szükséges eszközök, anyagok, e'elmi-, tüzelő- és világító szerek, annyi eszpenz, amennyi've a lapér egy negyedévre fedezhető, Nem fogalhatók le egy tehén, négy juh, négy sertés, továbbé az ezeknek szükséges takarmány; tzenkét hó'd műveél'shez szükséges vetőmag, igavonó jószág és azok a vagyontárgyak, amelyeket külön törvény a végrehajtás alól kivész. Ugyancsak nem fogalhatók le az állami, köz és magánhivatalnokok fizetésének csak legfő'ebb egyharmda, az is csak úgy, hogy 2000 korona épségben maradjon. Nem fogalhatók le a nyugdíj, kegydíj 1200 koronán alul s a katonai házassági biztosíték kamatának is csa kegyharmada vehető foglalás alá. Nyugdíjasoknak csak napi öt koronán fe'ül napidíjré'sze foglalható 'e. Mezei gazdálkodással foglalkozó egyénekne' az igavonó jószág és gazdasági eszközök egyré'sze 'efogalható ugyan, de március 15-tó' árverés alá nem bocsátható.

— Oroszországba menő keresk. utazók figyelmébe. A kereskedelmi és iparkamara az érdekelte'kel, hogy oly oroszországi utazásoknál, melyek diplomáciai közbenjárást igényelnek, avagy ha utazási kedvezmények kieszközlése végett vétetik ilyen közbenjárás igénybe, az utasok saját érdekében ajánlatos a vonatkozó megkereséseket az illető hatóságok utján lehető korán benyújtani, főleg a Szibériába és Orosz-Középzásziába szóló utazási engedélyek kieszközlése iránti megkereséseket az utasoknak legalább négy héttel a szándékolt utazás megkezdése előtt kell a szerb pétervári cs. és kir. nagykövetséghez juttatniok, ha az engedélyeknek kellő időben birtokába akarnak jutni, mert azok megadása tápasz'alat se'rint az orosz császári hatóságok részéről a leggyorsabb elintézés esetén is az ilyen ügyeknél a különböző orosz császári hivatalok között folytatódó iratváltás miatt két-három hét előtt nem várható.

— 29-ik államsorsjáték katonai jótékony célokra. A cs. és kir. Lottóigazgatóság Wienben közös katonai jótékony céokra rendezett 29-ik sorsjáték húzását december 19-én tartják meg. A játékterv sok es rendkívu' kedvező nyermény esé'yeket nyújt. Tartalmaz 21.146 nyerményt, melyek mind készpénzben fizetnek ki. Főnyermények 200.000 korona, ötvenezer korona és huszezer korona. Sorsjegyek a 4 korona. Kaphatók dohánytözs'dében, vá'tóüzleteben adó, posta és vasuti hivata'okban stb.

— Fel'jőzsa gyásza. Felsőjőzsáról je'entik tudósítónk, hogy ott f. hó 27-én meghalt Gönczi Miklós 67 éves gazdálkodó, aki közsé'gi pénztáros volt. Ebbeli minőségben 15 évig szolgált a közsé'get s ezalatt az egész lakosság közbecsülését, tiszteletét érdemelte ki önzetlenségével. Az elhunytat a közsé'g előj'árságán kívül az egész lakosság gyászolja.

— Kassa új polgármestere. Tegnap volt Kassán a polgármesterválasztás. A városi közgyű'ésen Sziklay Ede főispán e'nkölt és je'entette, hogy a polgármesteri díszes állásra két je'ölt van: dr Banár Béla és dr Szentlélek Gyu'a eddigi opigármester. Két szó'öbbsé'ge dr Szentlélek Gyu'a választatott meg Kassa város polgármesteré'vé. Az új opigármester tiszte'tére e hó 30-án, szombaton, a városi bizottság tagjai bankettet rendeznek.

— Meghalt egy ember. Valahol messze, Franciaországnak egy kis falujában, ahol az emberek békén, unott szokottsággal végzik ártatlan munkájukat, ahol nem igen kísértenek a modernség izgató árnyai, ahol nincsenek «események», meghalt tegnap egy ember. Ennek az embernek az elhunytja érdemes arra, hogy «esemény» legyen belőle, nemcsak abban a faluban hanem az egész világon. Akármennyire izgatnak a háborus jelentések, bármennyire lessük-várjuk a telefon-tudósításokat, meg kell állanunk egy percre s fejét kell hajtanunk a sirja felett. Mintha csak hős lett volna. Óreg volt és szegény! S méltó arra, hogy jól megjegyezzük a nevét, amely kitörölhetetlenül ragyog az emberiség haladá'sát oly óriási módon előbbrevivő korszakalkotó, modern találmányok történetében. Az elhagyottan, szegényül meghalt ember: Bourseul Károly. Az ő ötletén keresztül világítja be a Mát ez a név: Edison! Az ő lebecsült, lemosolygott ötlete volt az, amely megajándékozott hennünket a telefontal. Gondolunk-e most arra, hogy amikor mértőföldről jövő jelentéseket hallgatunk kénygelmesen, meghalt egy ember. Valaki. Csak egy valaki. De ez az egy fölötte állt millióknak! S a jutama? Egy sir. Meg egy becsületrend a sirdombja felett.

— Barancz a kolostorban. Titokzatos ügyben kutat a bécsi rendőrség. A mechtariszték kolostorának vezetősége azzal a kére'ssel fordult a rendőrfőnökséghez, hogy egy tébolyodott szerzetest vitessen át a steinhofi állami örültekházába. Kiment a rendőrorvos és iszonyatos fel'edezést tett. Péter Barancz Rafael hatvanegy éves örmény szerzetes volt a beteg. A kolostorban azt mondják, hogy huszonhat éve magával tehetetlen és azért egy elkü'önítette ellában tartották. A rendőrorvos összeborzadt. A páter ott hevert a földön, rothadt szalmán, teste csupa gennyes seb, körmei a lábán és kezén tíz centiméter hosszúak, szakálla egy méter, haja egészen eltakarja arcát. Hiába szólította a rendőrorvos, a boldogtalan szerzetes megnémult s mindkét szemévilágát elvesztette. A rendőrorvos jelentése alapján vizsgálóbizottság ment ki a kolostorba és megállapította, hogy a szerencsétlen ember a cellában volt huszonhat év alatt senkivel sem érintkezett. Azt mondják a szerzetesek, hogy maga páter Barancz Rafael akarta ezt.

— Hölgy-zenekar a Magyar Király-kávéházban. Fehérváry Margit személyes vezetése alatt Puskás Otília cimbalom szobista közreműködésével. Hauserl Károly karmester.

— Merénylet egy löportorony ellen. A kalksdorfi kincstári löportorony közelében tegnap több ismeretlen je'ent meg, akik többször rálöttek a löportorony örségére. Az örség viszonozta a lövéseket. A boszniai gyalogezred egyik legénye kezén megsebesült és a gráci helyőrségi kórházba szállították. A hatósági vizsgálatot azonnal megindították, mely még foly'an atban van. A merénylőket, akik elfutottak, és a közeli erdőben eltűntek, még nem sikerült kézrekeríteni.

Hat revolverlövéssel megsebesítette a feleségét.

Felmentette az esküdtszék

A közönség nagy érdeklődése mellett folyt a ma délelőtti az esküdtszék előtt Csordás Péter, balmazújvárosi lakos ügye, ki a nyáron a hozzá hűtlen fiatal feleségét, mikor kérdőre vonta emiatt és az durcésan válaszlát, hat revolverlövéssel súlyosabban megsebesítette.

Az érdekes családi civódás részletei a következők:

Csordás Péter május 14-én lépt házasságra az a'ig 16 éves Vécsei Margittal. Nemsokára ezután a fiata', újdonsult menyecskét ott hagyta Balmazújvárosban, ő pedig bejött Debrecenbe dolgozni. Csak hetenként egyszer látogatta meg a feleségét, aki persze szívesen vette a folytonosan utána járó Sar'asak Demeter csendőrnök az udvarlását, kívül azután nemsokára bensőbb viszonyt kezdett.

Csordás Péter július 29-én ismét kiment meglátogatni a feleségét.

Azt azonban nem találta otthon, mert a Hortobágyon volt az édesanyjánál. Csak este 9 órákor érkezett meg.

Sar'asék Demeter már várta a kapunál. Az asszony epdig, anélkül, hogy az unét még csak köszöntötte volna is, eltávozott a csendőrré és 4 órákor jött vissza.

A szegény Csordás Péter 'e sem feküdt. Az egész éjejt átvirrasztotta töltötte és azon gondolkodott, hogy hét mit is csináljon?

Mikor aztán a felesége hajnalkor hazatért kérdőre vonta, hogy h' töltötte az éjszakát?

Mire az asszony durcésan így válaszolt: — Semmi közöd hozzá, azt teszem amit akarok!...

A meggyötört férj erre végső elkésedésében elővette a revolvert és ezzel a kiáltással: «Na most meg fogsz halni!» egymásután hatszor ráfőtt az asszonyra, akat a fején, nyakán, a hátoldalán, és a kezeféjén súlyosan megsebesített.

A sérülések egy hónap alatt gyógyultak be. — Ma tárgyalta ezt az ügyet az esküdtszék Tóth Aurél elnöklété alatt.

Az esküdtszék megalakulása, az általános kérdések és a tanúk kihallgatása után a perbeszédre került a sor, melyeknek végeztével feladták az esküdteknek azokat a kérdéseket, melyekre válaszolniuk kellett.

Ezek pedig a következők:

1. Bűnös-e védött abban, hogy július 30-án, erős felindulásban, de előre megfontolt szándékkal hat revolverlövést indított a felesége ellen abból a szándékból, hogy azt megölje?

2. A vele törvényes házasságban élő neje ellen kísérelte-e meg az enbeidést?

3. A felesége hűtlensége folytán beállt szerelemföltés hatása alatt öntudatlan állapotban követle-e el tettét?

Ezután az esküdtek visszavonultak verdiktjük meghozatalára.

Körülből, félóra múlva újra megkezdődött a tárgyalás és az esküdtek főnöke, Adamcsik István kihirdette az esküdtek határozatát, a melynek értelmében az első és második kérdésre németül igennel, a harmadik pedig igenel válaszoltak.

Az esküdtek verdiktje alapján a törvényt alkalmazó büntető bíróság a btk. 373. §-a alapján a véd- és következményei alól felmentette.

Az ügyész és a védő megnyugodtak és így az ügyet azonnal jogerős lett.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

A szerbek előrenyomulása.

Budaestről jelentik: A szerbek Durazzo elfoglalása után a többi kikötővárosok ellen indultak és azokat iparkodnak hatalmukba keríteni.

Anglia felajánlotta a békeközvetítést.

Budaestről jelentik: Anglia felajánlotta a békeközvetítést a határmaknál. És csupán konferencia e' akarja vinni a balkáni háboru ügyét.

Drinápoly lángokban.

Budaestről jelentik: Drinápoly lángokban áll. A török hegyorség fellázadt és követeli a kirohanást az e'enség ellen. A városban óriási pánik uralkodik.

Justh Gyula Budapesten.

Budaestről jelentik: Justh Gyula ma délután 2 órákor Budapestre érkezett.

A horvát képviselők tanácskozása Budapesten.

Budaestről jelentik: Vagy 50—60 horvát képviselő Budapestre érkezett és nagy tanácskozásokat folytatnak a horvátországi helyzet ügyben.

Az orosz mozgósítás.

Budaestről jelentik: Oroszország nagy apparátussal tovább folytatja a mozgósítást és egymásután erősíti meg a határon az ezredeket.

Sárádon elfogott szerb kém.

Sárádi tudósítónk telefonálja ma délután 4 órákor: Szerb kémeket fogtunk e', aki Nagyváradra és onnan vissza Sárádra utazott. Kőrutazási jegye volt. Debrecenből rendőrbiztos ment ki Sárádra, aho' aztán vallatás alá vették a szerbet, aki kijelentette, hogy Nagyváradon igazolni fogja magát és így Nagyváradra kísérték.

Kiverték az ellenzéki képviselőket

Budaestről jelentik: A képviselőkhöz mai útesen a kizárt ellenzéki képviselők újra megkísérelték a Házba való benyomulást, de a rendőri kordon visszazsoritotta őket.

Vaszary Kolos lemondása és Csernoch János kinevezése.

Budaestről jelentik: A hivatalos lap ma száma közli, hogy Vaszary Kolosnak, Magyarország hercegprímásának lemondását elfogadták — továbbá közli Csernoch János kalocsai érseknek hercegprímássá való kinevezését 1913. év január e'rejétől való érvénnyel.

A telefon feltalálója meghalt.

Egy kis francia fa'uban, öreg napjaira szegény sorba jutva, meghalt tegnap egy ember, akinek a neve feltalálhatatlanul be'e van írva a korszakakotó találmányok történetébe. A valóban méltóan sorsba jutott ember Bourseu' ké-

ro'y, s a sorsát még tragikusabbá teszi, hogy éppen az ő ötlete emelte a főtárló technika másik két kiválósgát a legnagyobbak közé.

Bourseu' a telefon igazi főtárlója.

Az első hangot röpitő szikra Bourseu' ötlete szerint s az ő kezdeséből pattant ki. Találmányának vi'ágraszóló fontosságát annak idején ő maga nem tudta megmérni, de a mikor aztán a legost eredeti főtárlóknak tartott Graham Bell és Edison rájöttek az ötlet zsenialitására, nyomban tökéletesítéséhez fogtak és 30 évve' ezalótt a filadelfiai nemzetközi vilálmosségi kongresszuson már őket ünnepe'ték is tárlóknak. Pedig Bourseu' már ötvenhét esztendővel eze'öt megállapította hang továbbvitelének törvényeit. 1855-ben a párizsi Illustracion egyik számában közzé is tett egy fetjegetést, amelyben e'irta, hogy miként jött rá az írott szavak vilámos éram útján való továbbításának tanu'm nyelvére közben anank a technikai e'járásnak a megállapítására, amely kimondott szavakat is továbbvitte. Bourseu' akkoriban a tőzsde táviróhivatalának volt kötelességtudó hivatalnok a s mindeke'öntt főnökeinek számolt be taapsztalatról, mielőtt nyilvánosságra hozta volna.

Megadték neki ugyan az egede'met a közzétételre, de azakk a sajtószert megjegyzéssel, — hogy jobban tenné, ha enné' komolyabb dolgokka' foglalkoznék.

Bourseu'-nek rosszul esett ez a főtárló, elkedvetlenedve hagyta abba a vizsgálást és így a vaskaposság körülből huszonöt esztendőre megfosztotta a világot a telefontól.

A most nyolcvanhárom éves korában jobbre' szenderült főtárló egy főtörzsorvos fia volt s fiata' korában megbukott a politechnikum vizsgátan, mire Afgirba ment katonának.

Ott véletlenül összetalálkozott a Mayeda tanárra, a kiváló fizikussal, s azután az ő támogatásáva' folytatta tanulmányait.

Nemsokára aztán beosztották az első hadosztályba, mely Párisba a vilámos-táviró rendezéséve' kezdte működést.

Hamarosan táviró-igazgató lett belőle.

Amikor pedig a telefonnak az amerikaiak által való ujra főtárlásakor megemlítették az ő envét is, akkor de Se'ves postafőigazgató a már nyugatomba vonult és a kis Saint-Céré fa'uban tengődő féradt öreg embernek a becsületrendet eszközö'te ki — vigasztalásul.

A kisleány tűzhalála.

Egy döglött veréb miatt.

Hibba az é't produkája a legmeghatóbb történeteket!... Itt van például egy eset, amelynek hallatára minden nemes érzésű, jószívű ember bizonyrameg'jetődik.

Mert ugyebár megható az, hogy egy ártatlan kis csöppség, akat a szülei magára hagytak, elkezd játszani egy döglött verébbel, azt játék közben bedobja a tűzbe, s mikor már legnyí kezd, gyermekes lelkeben fetamad a szánalom, megsajná'aj a kis égő vereet, és kihuzza a a tűzből. Mintha talán ezzel jót tenne annak a verébbnek. Eközben presze a tüzes verébből meggyullad a ruhádja, és olyan súlyos égési sebeket hogy pár nap mu'va belehal.

Szegény kis gyermek a jó 'ejkének köszönheti a halálát...

A borzalmas eset részletei a következők:

Még november hó 18-ikén Marczy Jánosné szü' Görög Borbéja délelőtt egyedül volt a vámospécsi határban évó özv. Deák Sándorné tanyáján évó lakásukon Erzsébet nevű 4 éves kis e'ányával. Férje künn volt a gulyával és nemsokára ő is kiment a tanya me'letti földre egy kis kóróert.

A kis Erzsébet tehát így egyedül maradt a lakásban. Unalmában elkezdett egy dög-

Lőtt verébbel játszani, melyet a tanyabeliek közül valaki lelőtt. Játék közben az ötlete támadt, hogy milyen nagyszerű látvány lehet az, ha a verebet a tűzbe dobja és égni kezd. Ötlejét nyomban tett követte és a tűz helybe dobta a döglött verebet.

Az a tűzben lángra lobbant és nehéz szagot terjesztett a levegőben.

A kis leány közben megsajnálta az égő verebet és kipszikkasztotta a tűzből. A ruhába göngyöltte és úgy gügyögte:

— Tetény kis madár, ude ne edesselek el!...

Eközben aztán ruhái a tüzes veréből meggyuladtak.

Hazatérő édesanyja észrevette, hogy lakásukból kis füst tödul ki. Berohant és akkor látta csak, hogy a kis Erzsébetről Deák Gábor, Deák József és Szabó Sándor éppen javában tépik le az égő ruhát.

A szegény gyermek maga beszélte el, hogy mi történt vele.

A kis Marcsi Erzsébet bizony súlyos égési sebeket szenvedett a bal oldalán. A gondos orvosi kezelés sem tudta megmenteni és november 24-én Nyírmártonfalván — ahova beszállították — rövid szenvedés után meghalt. A nyírmártonfalvai előjáróság bejelentette az esetet a debreczeni kir. ügyészséghez, mely az eljárást megindította.

Színház.

1912. nov. 28-án, csütörtökön, A) bérletben:

CIGÁNYSZERELEM.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Az I. és II. felvonás szereplői:
 Drácutin Péter, gazdag bojár — Székely Gyula.
 Jonel Boleszku — Solti Ernő.
 Kajetán Dimitreanu, a polgármester fia — Máté.
 Józsi cigány — Falussy István.
 Köröshézy Ilona — Borbély Lili.
 Zórika, Dragutin leánya — Zilahyné S. Vilma.
 Jolán, unokahuga — Csanády Irma.
 Julcsa, Zórika dajkája — H. Serfőző Etel.

A II. felvonás szereplői:

Dragutin — Székely Gyula.
 Jonel — Solti Ernő.
 Kajetán — Máthé Gyula.
 Józsi — Falussy István.
 Ilona — Borbély Lili.
 Zórika — Zilahyné S. Vilma.
 Jolán — Csanády Irma.
 Mócsi, korezmáros — L. Farkas Pál.

Heti műsor:

Pénteken: I. Szigetvári vértanúk első felvonása. II. Pröhle Vilmos egyetemi magántanár szabad előadása a török-balkáni háborúról. III. Szenes legény, szenes leány, operett. B) bérlet.

Szombaton: Lámontól ezredes, énekes vigyázók. C) bérlet. Új bejelentés.

Vasárnap délután: Hoffmann meséi, operett. Mérsékelt helyjuttatás. Bérlet nélkül. — Este kisbérletben: Sarkantyú, szimfónia.

SZÍNHÁZI HIREK.

Dr. Pröhle Vilmos szabad előadása. A pénteki nagyérdemű előadásán a már jelzeteken kívül dr. Pröhle ki fog terjeszkedni az Abdul Hamid-féle abszolútizmus és a jeuneturc mozgalom ismertetésére. Az alkotmány helyreállításának és Abdul Hamid tetronizálásának Hkkörülményeire, valamint Törökországnak nemzetközi helyzete legújabb kialakulására stb. Az előadás műsora a következőleg van megállapítva: I. Szigetvári vértanúk drámájának első felvonása. II. Dr. Pröhle Vilmos szabad előadása. III. «Szenes legény, szenes leány» egy felvonásos operett. A főszerepekben Zilahyné S. Vilma, Kassay Károly, Máthé Gyula vesznek részt. A szabad előadás alatt az ajtók zárva lesznek.

Párisi élet nagy operett-repríz vasárnap este kerül színre. Ugy látszik, a közönség élénken emlékszik még a bájos operettre, mert az érdeklődés szokatlanul nagy. — Vasárnap délután mérsékelt helyjuttatással a Leányvásár kerül színre, mely iránt szintén nagy érdeklődés mutatkozik.

A színtársulatnak úgy az operett, mint a drámai személyzete rendkívül el van foglalva Munkában van «Eva» operett, «Miniszterelnök» vígjáték, «Sarkantyú» dráma és «Farkas» színjáték.

Az albán trónkövetelő.

D' Aladro Kastrioti herceg.

A Bakán néboru során sok szó esett az albán királyság megalakulásáról és ezzel kapcsolatban egy férfiról, aki évek óta agitat a Párisban a bánok függetlenítéseért. Ez a férfi — A'adro Kastrioti herceg, aki Kastrioti-Skaderberg György, a híres törökverő egyenes leszármazottjának fia.

A'adro-Kastrioti herceg Xeresben született Dél-Spanyolországban és most hatvannégy éves. Hivatását már ifjú korában abban látta, hogy Albániának önállóságot szerezzen, és e cél érdekében pénzadókat is kiadott. Előbb a spanyol diplomáciai karhoz tartozott és nagy-követ volt Szófiában és Bukarestben. Rendkívül művelt ember, a spanyolon kívül, a német, az orosz, az angol, a francia, a román és az albán nyelveket is beszéli.

Az utóbbi titkárárt az albán származású Lakótó, aki Szófiában lapkiadó volt, tanulta. A'adro herceg ugyanis Albániát egyenlőre még nem látta, mert az albán határt nem volt eddig szabad átépnie. Az albán törzsek vezérével mindig a határon kívül tanácskozott és azután Párisba tért újbó' vissza.

A herceg egyszer tréfákozva mondta, hogy a török szultán 300.000 frankot tűzött ki fejére, szerencse azonban, hogy így nagy összeget a szultán úgy s etudna kifizetni.

A'adro hercegnek Spanyolországban nagy birtokai vannak, és külföldön is vagyonos ember. Kastrioti Györgyötő' vajó leszármazását sokan kétségbe vonják, és spanyol eredetét hangsúlyozzák, amit Ivaney egy albán újságíró szemére is vetett és a herceg személyét is meg támadta. Kastrioti herceg ezért beperelte Ivaneyt, akit 1905-ben a raguzai törvényszék el is ítélte, utólag azonban az ítéletet megsemmisítették és az újságíróat felemelték.

A'adro hercegnek sek rajongója van az albánok között. 1888-ban azt izenték a hercegnek, hogy ne felejtse el, Kastrioti Györgyötő' vajó leszármazását és egyen méltó elődjéhez.

Ezen felhívás hatására Aladro herceg minde igyekezetével azo nyolt, hogy az albán nép jóétét előmozdítsa.

Spanyol birtokait egy bizalmi emberére bízta és ő Párisba költözött, ahonnan az egész Balkán, Egyiptom és O'aszország albán törzseit kormányozta.

Páris egyik csendes negyedében építtetett házat magának — aho' nagy könyvtárt rendezett be. Innen küldi szét egész Albániába képeket, amelyek az ő képt vagy Albánia zászlaját ábrázolják.

Az albánoknak saját nemzeti himnuszok is van, amelyek Giergio Schiro o'asz zenész szerzett. Újévkor sok ajándékot küld az albán vezéreknek, amelyek szintén nagy összegébe kerülnek és így évente e'ég nagy összegeket áldoz költségekben. Hogy törökveisei vagy mikor teljes mértékben teljesülni fognak-e, azt jelenleg enm lehet tudni. Mindenesetre a mostani napok igen a'kajmasak rá, hogy d' Aladro hercegben a leg-szebb reményeket táplálják.

KÖZGAZDASÁG.

A Maros hajózhatóvá tétele.

Most készült el és most jutott kezünkhez a kolozsvári, marosvásárhelyi, brassói, aradi és szegedi kereskedelmi és iparkamaráknak a Maros szabályozása és hajózhatóvá tétele tárgyában a képviselőházhoz küldött emlékirata.

A Maros szabályozása és hajózhatóvá tétele régi óhaja az erdélyi gazdaközönségnek, kereskedőknek és iparosoknak egyaránt. Mindenféle közbenjárás hiábavaló volt eddig a kormányoknál, mostohán kezelték az ügyet, mint minden más erdélyi kérdést. Az idén azonban már több oknál fogva teljesen tarthatatlanná váltak az állapotok a Maros mentén. Szabályozatlan volta miatt a kiéradt Maros egész vérmegyék lakosságát döntötte nyomorba, azelőtt a súlyos forgalmi zavarok, vagonhiány bénították meg hosszabb-rövidebb időre közgazdasági életünket, mely bajokat a Maros hajózhatóvá tétele útján szintén gyökeresen orvosolni lehetett volna könnyűszerrel, ha a Maros már hajózható lett volna.

A vasúti és vízi utak között hazánkban nincs még a helyes és egészséges arány. A külföldi példák minden kétséget kizárólag beigazolták, hogy a tömegű torgalomnak a lebonyolítója nem a vasút, hanem a vízút, mert mint Lipthay Sándor és Hieronymi Károly is megállapították volt, a hajózás önköltsége sokkal alacsonyabb, mint a vasuté, vagyis a vízúton jóval olcsóbban lehet szállítani a tömegű t, mint a vasúton, mert amíg a hajók egy tonna kilométer tömegű t 0.4—1 fillérért is haszonnal szállíthatnak bizonyos körülmények között, addig az államvasutak még 2.5 fillérért is csak úgy szállíthatnak, hogy ebből csak az üzemi költségeket fedezhetik.

Kiviteli állam vagyunk, nyers terményeket szállítunk ki, amelyeknél nem az a fő, hogy gyorsan megjelenek, hanem, hogy minél olcsóbban legyenek szállíthatók. Nekünk az a fontos, hogy terményeinket minél olcsóbban vihessük piacra, hogy a kedvezőbb feltételek között termelő országok mezőgazdasági terményeivel sikeresen vehessük fel a versenyt. A hazai iparnak is ép oly elsőrendű érdeke, hogy olcsón jusson a nyers terményekhez.

A Maros hajózhatóvá tétele fontos úgy a gabonakereskedelem, mint az összes mezőgazdasági termények, tengeri, burgonya, répa, takarmány, gyümölcs, termelés, bányászati termékek értékesítése, vas-, fémipar, faipar, erdőkerítés, bőripar, építőipar, vegyészeti és élelmiszeri iparok stb. stb. szempontjából.

A Maros folyó hajózhatóvá tételének szükséges voltát fenti szempontból igen szépen világítja meg a kamarák emlékirata. Az emlékirat végén a következő kérelemmel fordulnak a kamarák a képviselőházhoz:

«Méltóztassék a földmivelségi kormány 1913. évi költségvetésének tárgyalása alkalmával kimondani, hogy a Marosnak a tokolattól Marosvásárhelyig terjedő szakasza, megfelelő mederrendezés és partszabályozási munkálatokkal minél előbb hajózásra alkalmassá teendő;

méltóztassék a földmivelségi miniszter uratú tasítani, illetőleg neki felhatalmazást adni, hogy az 1908. évi XLIX. t. cikkel a Maros szabályozására rendelkezésre bocsátott 12.1 millió koronának még hátralevő részét legalább évi 1 millió koronás részletekben a fenti szabályozási munkálatokra fordítsa;

végül méltóztassék a földmivelségi miniszter urat arra is utasítani, hogy ha a fenti összeg a Marosvásárhelyig való szabályozásra nem volna elegendő, a szükséges összegnek rendelkezésre bocsátása végett idejében megfelelő előterjesztést tegyen.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

(8)

Oda lépett inasához, kezét nyújtá neki és őszinte szívélyességgel szólt:

— Derék fiu vagy, Miska! Köszönöm! Nem akarunk Miskából ókori hőst csinálni, de az igazságnak tartozunk kijelenteni, hogy e perc óta soha le nem itta magát sem a fizetés napján, sem máskor.

Az éj, mely a fönt leirt jelenetet követte, a lehető legrosszabbul telt el. A gyermek szakadatlanul sirt és sem a tábornok, sem Miska egész éjjel még csak szemüket sem hunyták le. Képtelenek voltak a síró csecsemőt megnyugtani és hasztalan törték a fejüket, hogy tulajdonkép mit akarhat már megint.

A tábornok magán kívül lett arra a gondolatra, hogy már most ez így fog menni minden éjjel. Tulajdonkép ő egész másként hitt. Hisz az éjszaka arra való, hogy az ember aludjék. Ez a folytonos sírás, mely elveszi az álmát, nem állott nevelési programjában. Már arra is gondolt, hogy e megrögzöttséggel szemben nem lenne-e tanácsos, sőt atyai kötelesség, a kellő szigorral lépni föl; de e szándékától is csakhamar elállott, meggyőződve, hogy itt még az apai szigor sem segíhet. A gyermek még nem tudta, hogy mi a szubordináció és föl sem vette, midőn a tábornok egyszer meglehetősen harsány hangon rákiáltott. Sirt tovább szünetelés nélkül és a tábornok csakhamar megbánia szigorát, sőt komoly szem-ehányásokat is tett miatta magának.

Midőn a véghetetlen éjszaka után végre kivilágosodott, a két férfi kérdőleg tekintett egymásra: mindkettőjükön meglátszottak az álmatlanul töltött éj nyomai és a tábornok egyre-másra ismételte: ez igy nem maradhat. De hisz nem is marad így, vigasztalá magát rövid szünet után; csak nem szabad mindjárt elcsüggedni. Abban a jeles munkában amelyet tegnap vettem, bizonyára lesz egy fejezet, mely arról szól, mit kell tenni, ha egy gyermek egész éjjel sír. Majd mindjárt utána nézek. Egy női tanácsadó azonban semmi esetre nem árthatna. De kitől kérjek tanácsot; a parasztasszonyok semmit sem értenek a gyermekek mesterséges uton való felneveléséhez. Ha az ő gyermekeik sírnak, vagy egyszerűen sírni hagyják, vagy pedig megszoportatják őket. Én egyiket sem tehetem e kettő közül.

— Miska, te — szólt, magánbeszédét félbeszakítva egyszerre inasához — szaladj be a faluba és mondd meg az új tanítónőnek, kéretem, ha ideje megengedi, jöjjön rögtön a kastélyba.

Miska elsietett, a tábornok örvendett jó ötétének. Az új tanítónő művelt hölgy, az bizonyára fog valami okosat tanácsolni. Hogy őt magához kéreti, abban nincsen semmi felőlő, hisz ő az iskola vednöke és mint ilyen, részben a tanítónő föllebbvalója is; hogy pedig még kora reggel, alig van nyolc óra, az semmit sem tesz; falun nem szokás oly szigoruan venni az etiquette szabályait.

Pár perc múlva Miska ismét ura előtt állott

— Nos? — kérde ez kíváncsian.

— Alássan jelentem, tábornok ur, a kisasszony . . . Miska elakadt.

— Nos, mi van vele? Mit mondott?

Miska összeszedte minden bátorságát és elmondá jelentését. Azt mondta, tábornok ur, hogy ha a tábornok urnak dolga van vele akkor menjen a tábornok ur ő hozzá.

— Terringettét, ez a vászoncseléd bosszant! No lám! lám! De azért némileg igaza van — Hanem megállj csak, Miska, add elő a diszgyenruhám-t! Aztán szaladj és fogass be a diszkocsiba Ferenc és Antal öltsek fel az új liberiákat. Nos? meglesz? egymásután! Öt perc múlva minden készen legyen!

Miska le-, azután ismét vissza fólzaladt, besegíté urát diszgyenruhájába és alig mult el a kiszabott öt perc, minden készen várta a lépcsőn lejövő tábornokot.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Értesítés!

Az alulírottánál kapható Dvorzsák János pápai praelátus „Idézetek tára” cz. közel 1000 szerzőtől 4154 idézetet tartalmazó hírneves örökbecsű munkája. Szemelvények a hazai és külföldi modern clasikai az egyház és világ-irodalomból, gyöngyök a szent Atyák műveiből vallás-erkölcsi vezéreszmék kitűnő férfiak irataiból, közmondások a magyar népeletről, kalászok a szépirodalom mezejéről képezik foglalatát.

A közel 500 oldalra terjedő vastos művet míg a csekély készlet tart, egész vászon diszkötésben leszállított áron 4 koronáért küldeni kész vagyok.

Kecskemét, 1912 okt. hó 30.

Kontz János

II. ker. Mária-város Cserép-u. 15.

Ígyzet: Szétküldés csakis postautánvétellel.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 413.

„ÚJ DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a legrovidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NÉVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Béli meghívók olismert legjutányosabb árban.

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestetik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvétetik. Ajánlatok német nyelven küldendő: „O. 5818.“ Haasenstein Vogler A.-G. Wien I. címre.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzített SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziasszonyok évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez, köszvény, csusz és a megkülönböztető következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-zsappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női zsappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-zsappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidkötés készítő

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyon harisnya és

párisi ujdonságokban.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületta, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 8. sz. alatt (Berta-görmalom mellett.)

Kartelen kívüli, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

UJ! 1912 év szenzációja! UJ!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi viccz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya egy ujdonság! Felülmulhatatlan humoros és szenzációs, minden legkisebb küldemény is jól szortírozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedárusítók!

Képviselek minden vidékről felvételnek.

75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta

25 drb 1— kor. Habighorst & Co.

50 drb 1-75 kor. Bochum I. W. postafiók 49.

100 drb 3— kor. Utánvételt 40 fillérrel több.

Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130 Egy legujabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik az összes bankügyletekkel
bank és váltóüzlete
Debreezen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

MA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, flu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 686.

OLGÓSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szereshetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debreezen, Hunyad-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

TÉLI FAJALMÁT mássanként 42 K. 5 kgr. postakosár 2-50 fillér utánvételt mellett számít: Nagybányai gyümölcsértékesítő Rt..

Makulatura papíros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GÓZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venecia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-6 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közelednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, Ugyazint Venezia-ban és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái

Órangy hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legujabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hírneves vegyészek áttűzés szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arccsépítő és finomító. A Margit-crémét a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-zsappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihályovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Baróc Zsigmond H.-Böszörményben Eressey Gábor gyógyszertárakban.